

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.250.2024

Kraków,

25 LIP 2024

Pani
Eliza Dydyńska-Czesak
Radna Miasta Krakowa

W uzupełnieniu odpowiedzi z 17 lipca 2024 r. na Pani interpelację w sprawie działań Prezydenta Miasta Krakowa mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców Starego Miasta, przekazaną przez Pana Jakuba Koska, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa 1 lipca 2024 r., uprzejmie informuję.

Burmistrz Nocny

Nawiązując do argumentu Pani Radnej dotyczącego Burmistrza Nocnego w Krakowie informuję uprzejmie, że został on wybrany w drodze przeprowadzonego naboru. Burmistrz Nocny pełnić będzie funkcję Przewodniczącego Zespołu zadaniowego pn. Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy. Gospodarka nocy to istotny obszar funkcjonowania Miasta. Jej zrównoważenie, wobec narastających problemów w relacjach: mieszkańcy - przedsiębiorcy - odwiedzający, wymaga podjęcia działań ze strony administracji publicznej, która również jest kluczowym partnerem w tej sferze.

Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy pod przewodnictwem Burmistrza Nocnego, będzie składać się z przedstawicieli istotnych, z punktu widzenia funkcjonowania gospodarki nocy, instytucji, służb, czy wydziałów i jednostek Urzędu Miasta Krakowa, a także przedstawicieli strony społecznej, tj. stowarzyszeń przedsiębiorców, mieszkańców oraz nieformalnych grup mieszkańców.

Należy również podkreślić, że zarządzenie to akt normatywny wydany przez jednoosobowy organ władzy wykonawczej, w tym przypadku przez Prezydenta Miasta Krakowa. Zarządzenie nie stanowi źródła powszechnie obowiązującego prawa ani nie jest podstawą decyzji wobec ogółu, osób prawnych oraz innych podmiotów. Ma charakter najczęściej wewnętrzny i obowiązuje tylko jednostki organizacyjne podległe organowi, który je wydaje albo osoby, których dotyczy. Z uwagi na powyższe zarządzenie Prezydenta Miasta Krakowa dotyczące powołania Burmistrza Nocnego oraz Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy jest aktem prawnym, który nie podlega konsultacjom społecznym.

Jednocześnie informuję, że już w 2019 r. Radni Miasta Krakowa wskazywali na konieczność powołania Burmistrza Nocnego. Uchwała nr XIX/389/19 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa w zakresie powołania „Komisji Nocnego Burmistrza” zobowiązywała Prezydenta Miasta Krakowa do powołania nocnego burmistrza do końca 2019 r. Wojewoda Małopolski stwierdził jednak nieważność przedmiotowej uchwały uznając, że Rada Miasta Krakowa nie miała wystarczającej podstawy prawnej do narzucania Prezydentowi Miasta Krakowa działań.

Ponadto Miasto zwiększyło dofinansowanie dla Policji oraz Straży Miejskiej, aby poprawić funkcjonowanie Miasta nocą oraz opracowało inicjatywę Respect Kraków i City Helpers, realizowane do dnia dzisiejszego.

Profil turystów w Krakowie

Miasto Kraków we współpracy z Małopolską Organizacją Turystyczną od 2003 r. prowadzi systematyczny monitoring ruchu turystycznego w Krakowie, Mieście, w którym turystyka odgrywa istotną rolę w sferze społeczno-gospodarczej. Badania realizowane przez ekspertów Międzyuczelnianego Zespołu Naukowego Małopolskiej Organizacji Turystycznej, w oparciu o autorską metodę, umożliwiają od 20 lat prowadzenie analizy porównawczej wielkości i struktury ruchu turystycznego w Krakowie. Poprzez integrację danych ilościowych i jakościowych oraz ciągłość w obserwacji, wyniki prowadzonych analiz stanowią materiał wyjściowy do podejmowania działań stymulujących rozwój turystyki zrównoważonej.

Celem badań ruchu turystycznego jest m.in. uzyskanie dokładnego obrazu kształtowania się turystyki w Krakowie oraz preferencji i zachowań odwiedzających. W tym celu wykorzystuje się różnorodne źródła danych, które pozwalają na kompleksową ocenę sytuacji. Na badania składają się dane z Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), ankiety oraz informacje pozyskiwane z telefonii komórkowej.

Wśród odwiedzających Kraków gości w 2023 r., większą część (57,9%) stanowili turyści (osoby, które korzystają z oferty turystycznej Miasta oraz noclegu). Grupa ta liczy 7 050 000 osób, z czego 6 290 000 to turyści krajowi, a 760 000 to turyści zagraniczni. Jednodniowi turyści stanowią 42,1% odwiedzających Kraków. Grupa ta liczy 5 130 000 osób, z czego 4 990 000 to odwiedzający jednodniowi krajowi, zaś 140 000 to odwiedzający jednodniowi zagraniczni. Badania ruchu turystycznego w Krakowie wskazują na wzrost turystów krajowych oraz na malejącą liczbę młodych turystów, podczas gdy najpopularniejszą grupą wiekową odwiedzającą Miasto są osoby w wieku 30-44 lat.

Według badań ruchu turystycznego, na przestrzeni ostatnich lat zauważalna jest zmiana profilu turysty odwiedzającego Kraków. W coraz większym stopniu jest to odwiedzający, który na pierwszym miejscu eksploruje ofertę kulturalną Miasta. Na znaczeniu zyskuje także krakowska gastronomia. Rośnie również zainteresowanie terenami zielonymi, które mogą służyć jako miejsca organizowania wypoczynku i wydarzeń. Jednocześnie biorąc pod uwagę ostatnie lata, warto zwrócić uwagę, że w 2023 r. odwiedzający zagraniczni wysoko ocenili wydarzenia kulturalne (4,52 na 5). Badania wskazują, że w 2023 r. nastąpił spadek liczby turystów przyjeżdżających do Krakowa w celach rozrywkowych w porównaniu do roku 2022 r.

W ostatnich latach zauważalna jest również coraz większa popularność kolei jako środka transportu w Polsce. Potwierdzają to dane mPay, polskiej aplikacji mobilnej do podróżowania, która odnotowała wzrost liczby zakupionych biletów na przejazdy koleją. W pierwszym półroczu 2024 r. liczba sprzedanych biletów wzrosła o blisko 10% w porównaniu z analogicznym okresem 2023 r. Wśród najczęściej wybieranych kierunków znalazł się Kraków, który cieszy się dużym zainteresowaniem podróżnych.

Dostrzegalna jest również rosnąca popularność hoteli jako obiektów zakwaterowania turystów. Rośnie także zainteresowanie obiektami o podwyższonym standardzie, tj. 4 i 5 gwiazdkowymi. Może to wskazywać na rosnące zainteresowanie odwiedzających jakościową ofertą Krakowa.

Zezwolenia na sprzedaż alkoholu

Upoważnienie dla Rady Miasta Krakowa do ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń wynika z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o *wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2023 poz. 2151 ze zm.). Maksymalna liczba zezwoleń może być ustalona odrębnie dla każdej z jednostek pomocniczych Miasta (18 Dzielnic Miasta

Krakowa). Nie można jednak wprowadzić odrębnego limitu dla innych obszarów, tj. osiedli, ulic, strefy UNESCO itp.

Po nowelizacji w 2018 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Prezydent Miasta Krakowa w maju 2018 r. przedłożył Radzie Miasta Krakowa projekt uchwały w sprawie ustalenia dla terenu Gminy Miejskiej Kraków maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak i w miejscu sprzedaży (druk nr 2903 VII Kadencja Rady Miasta Krakowa). W projekcie ww. uchwały Prezydent Miasta Krakowa zaproponował ustalenie maksymalnej liczby zezwoleń detalicznych o zawartości powyżej 18% alkoholu, odrębnie dla poszczególnych jednostek pomocniczych gminy. Propozycja ta jednak nie spotkała się z aprobatą Rady Miasta Krakowa. W wyniku przyjęcia poprawki jednego z radnych doszło do zmiany konstrukcji uchwały w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, poprzez wprowadzenie limitów zezwoleń dla obszaru całego Miasta. Rada Miasta Krakowa przyjęła wówczas uchwałę nr CVII/2740/18 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie ustalenia dla terenu Gminy Miejskiej Kraków maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży (Dz. Urz. Woj. Małop. z dnia 19 lipca 2018 r. poz. 5234). Uchwała weszła w życie 19 sierpnia 2018 r. i obowiązuje do dzisiaj.

W nawiązaniu do powyższego oraz innych decyzji podejmowanych przez Radę Miasta Krakowa w drodze uchwał informuję, że Prezydent Miasta Krakowa nie ma wpływu na wyniki głosowania poszczególnych członków Rady Miasta Krakowa (obowiązuje niezawisłość).

Kontrole punktów sprzedaży alkoholu dokonywane są przez pracowników Urzędu Miasta Krakowa, co do zasady, po zawiadomieniu przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli. Obliguje do tego art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców* (Dz. U. z 2024 r., poz. 236 ze zm.). Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli nie oznacza jednak, że przedsiębiorcy znają dokładny termin kontroli. Kontrolę bowiem wszczyna się w okresie między siódmym a trzydziestym dniem od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Ponadto Urząd Miasta Krakowa niejednokrotnie prosi o przeprowadzenie kontroli Straż Miejską lub Policję. Kontrole przeprowadzane przez te organy, czy to z własnej inicjatywy, czy na prośbę Urzędu, są dokonywane bez zawiadomienia. Każdy ujawniony przypadek sprzedaży alkoholu osobie nieletniej lub nietrzeźwej jest następnie zgłaszany do Urzędu Miasta Krakowa.

Podstawą przeprowadzania kontroli punktów sprzedaży alkoholu przez organ zezwalający, jakim jest Prezydent Miasta Krakowa, jest art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.). Zgodnie z jego treścią, „organ zezwalający lub, na podstawie jego upoważnienia, straż gminna lub członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.”

Kontrola zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych podlega ograniczeniom określonym w Rozdziale 5 „Ograniczenia kontroli działalności gospodarczej” (art. 45-65) ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców* (Dz. U. z 2024 r. poz. 236). Wynika to wprost z treści art. 18 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z przepisami zawartymi w Rozdziale 5 ustawy *Prawo przedsiębiorców*, a w szczególności art. 48, kontrolę przedsiębiorcy dokonuje się po wcześniejszym jego zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli, a sama kontrola nie może mieć miejsca wcześniej niż przed upływem 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Wyjątki od zasady zawiadamiania o zamiarze wszczęcia kontroli są enumeratywnie wymienione w art. 48 ust. 11 ustawy *Prawo przedsiębiorców* i powiązane z potrzebą ochrony istotnych wartości wymienionych w tym przepisie (np. bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska). Można odstąpić od

zasady zawiadamiania o zamiarze wszczęcia kontroli, jeżeli jej przeprowadzenie jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia.

Czynności kontrolne mogą być wykonywane przez pracowników organu kontroli po okazaniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej legitymacji służbowej upoważniającej do wykonywania takich czynności oraz po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, chyba że odrębne przepisy przewidują możliwość podjęcia kontroli po okazaniu legitymacji (art. 49 ustawy *Prawo przedsiębiorców*). Podjęcie czynności kontrolnych po okazaniu legitymacji służbowej, na podstawie odrębnych przepisów, może dotyczyć jedynie przypadków, gdy czynności kontrolne są niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia, a także gdy przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska.

W przypadku podjęcia czynności kontrolnych bez upoważnienia, dokonywanych na podstawie odrębnych przepisów, osoba podejmująca kontrolę, po okazaniu legitymacji służbowej i przed podjęciem pierwszej czynności kontrolnej, informuje przedsiębiorcę lub osobę, wobec której podjęto czynności kontrolne, o przysługujących im prawach oraz obowiązkach w trakcie kontroli (art. 49 ust. 3 ustawy *Prawo przedsiębiorców*). Czynności kontrolne mogą być wykonywane przez osoby niebędące pracownikami organu kontroli, jeżeli odrębne przepisy przewidują taką możliwość.

Kontrolowanemu przedsiębiorcy przysługuje prawo do:

1. Zapoznania się z legitymacją służbową kontrolującego,
2. Otrzymania jednego egzemplarza upoważnienia do przeprowadzenia kontroli,
3. Czynnego udziału w postępowaniu, w tym obecności przy czynnościach kontrolnych (osobistej lub za pośrednictwem osoby pisemnie upoważnionej do reprezentowania go w trakcie kontroli, w szczególności w czasie jego nieobecności),
4. Składania w toku postępowania wniosków dowodowych,
5. Przeglądania dokumentów sporządzonych w trakcie kontroli oraz robienia z nich notatek i odpisów,
6. Zapoznania się z zebranymi materiałami dowodowymi (w tym z protokołem z kontroli), wniesienia uwag bezpośrednio do protokołu kontroli lub na piśmie w terminie 7 dni od dnia przedstawienia tego protokołu do podpisania,
7. Wniesienia sprzeciwu wobec podjęcia i wykonywania przez organy kontroli czynności kontrolnych dokonanych z naruszeniem przepisów dot. zasad i trybu przeprowadzania kontroli,
8. Dochodzenia odszkodowania za szkodę poniesioną na skutek przeprowadzenia czynności kontrolnych z naruszeniem przepisów prawa w zakresie kontroli działalności gospodarczej.

Liczbę kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych dokonywanych przez pracowników Wydziału Spraw Administracyjnych UMK prezentuje poniższa tabelka.

LICZBA KONTROLI PUNKTÓW SPRZEDAŻY ALKOHOLU							
2024 (do 19.07)	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
74	146	92	24	15	84	77	76

Liczby te nie uwzględniają kontroli, o które Wydział Spraw Administracyjnych występuje do Straży Miejskiej, Policji lub innych organów (dodatkowo takich kontroli rocznie jest kilkadziesiąt). Nie uwzględniają również kontroli dokonywanych przez te organy z własnej inicjatywy i w wyniku zgłoszeń od innych podmiotów.

Należy podkreślić, że Urząd Miasta Krakowa niejednokrotnie prosi o przeprowadzenie kontroli Straż Miejską lub Policję. W przypadkach, w których do Wydziału Spraw Administracyjnych wpływa interwencja mieszkańców na konkretny punkt sprzedaży, Wydział występując do Straży Miejskiej o wykaz interwencji, jednocześnie prosi ją o przeprowadzenie kilku kontroli punktu sprzedaży. Kontrole przeprowadzane przez te organy, czy to z własnej inicjatywy, czy na prośbę Urzędu, są dokonywane bez zawiadomienia. Każdy ujawniony przypadek sprzedaży alkoholu osobie nieletniej lub nietrzeźwej jest następnie zgłaszany do Urzędu Miasta Krakowa i powoduje wszczęcie postępowania administracyjnego o cofnięcie zezwoleń.

W ciągu pierwszego półrocza 2024 r. liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie całego Krakowa wyniosła 87, w tym 34 punkty sprzedaży. W porównaniu do poprzednich lat, w 2023 r. liczba ta wyniosła 112 (42 punkty sprzedaży), w 2022 r. 42 (16 punktów sprzedaży), a w 2021 r. 20 (8 punktów sprzedaży). Porównując te dane można zauważyć wzrost liczby cofniętych zezwoleń na przestrzeni lat, co wykazuje poprawę nadzoru nad sprzedażą alkoholu.

W kwestii wydawania pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krakowie wbrew postanowieniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy podkreślić, że zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi organ zezwalający wydaje zezwolenia po uzyskaniu pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1-3.

Według art. 12 ust. 1-3 ww. ustawy:

1. Rada gminy ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy (miasta), odrębnie dla:
 - 1) poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ust. 3;
 - 2) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży;
 - 3) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.
2. Rada gminy może ustalić, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń, o której mowa w ust. 1, odrębnie dla poszczególnych jednostek pomocniczych gminy.
3. Rada gminy ustala, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Jak wynika z przytoczonych wyżej przepisów, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych opiniuje wnioski o wydanie zezwoleń jedynie pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy dotyczącymi maksymalnej liczby zezwoleń oraz zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Nie opiniuje złożonych wniosków pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z innymi obowiązującymi uchwałami tego organu. Wydanie przez gminną komisję opinii w oparciu o inne kryterium, niż wskazane w art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, byłoby sprzeczne z prawem. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku wydanym w dniu 11 maja 2016 r. za sygnaturą II GSK 2995/14 wyraźnie wskazał, że „Zakres opiniowania gminnej komisji jednoznacznie wynika z art. 18 ust. 3a ustawy z 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i są to tylko okoliczności lokalizacji określone w aktach prawa miejscowego, brak jest natomiast podstaw do zobowiązania organu opiniującego do brania pod uwagę innych przesłanek (np. zezwolenia udzielonego we wcześniejszym okresie), niż wynikających

z ww. aktów prawa miejscowego”. Podobnie Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 25 listopada 2005 r., wydanym za sygnaturą III SA/Wr 397/05, jednoznacznie stwierdził, że „Jedynym kryterium oceny lokalizacji punktu sprzedaży, którym powinna kierować się gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych przy opracowywaniu opinii wymaganej przepisem art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, stanowić powinny wyłącznie ustalenia przyjęte w uchwałach rady gminy wymienionych w art. 12 ust. 1 i 2 tej ustawy. Inne względy (chodzi o okoliczności uchwałami tymi nieobjęte) nie mogą mieć żadnego znaczenia dla opinii podejmowanych w trybie art. 18 ust. 3a, sformułowanego w sposób niedopuszczający innej wykładni tego przepisu.”

Aktualnie na obszarze Gminy Miejskiej Kraków obowiązują następujące uchwały przyjęte przez Radę Miasta Krakowa na podstawie dyspozycji zawartych w art. 12 ust. 1-3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

1. podjęta na podstawie art. 12 ust. 1 i 2 ustawy uchwała nr CVII/2740/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie ustalenia dla terenu Gminy Miejskiej Kraków maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży (Dz. Urz. Woj. Małop. z dnia 19 lipca 2018 r., poz. 5234); oraz
2. podjęta na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy uchwała nr CVII/2739/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Miejskiej Kraków, miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (Dz. Urz. Woj. Małop. z dnia 19 lipca 2018 r., poz. 5233).

W uchwale nr CVII/2740/18 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie ustalenia dla terenu Gminy Miejskiej Kraków maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży Rada Miasta Krakowa ustaliła maksymalną liczbę zezwoleń, które mogą być wydane na terenie Krakowa.

W uchwale nr CVII/2739/18 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Miejskiej Kraków, miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych Rada Miasta Krakowa ustaliła katalog obiektów chronionych, od których punkty sprzedaży napojów alkoholowych muszą być oddalone przynajmniej o 50 metrów. Katalog ten dotyczy tylko punktów sprzedaży detalicznej alkoholu. Nie dotyczy lokali gastronomicznych.

W świetle tego, co zostało wykazane powyżej, tylko te dwie uchwały mogą być brane pod uwagę przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krakowie przy wydawaniu opinii na temat wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Komisja nie może wydać opinii w oparciu o przepisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Od 1 lipca 2023 r. na obszarze Gminy Miejskiej Kraków obowiązuje także uchwała przyjęta przez Radę Miasta Krakowa, dotycząca ograniczeń sprzedaży detalicznej alkoholu w godzinach nocnych i dotyczy zakazu sprzedaży detalicznej alkoholu między północą i godz. 5.30 na terenie całego Krakowa, z wyłączeniem lokali gastronomicznych (m.in. restauracji i barów). Pół roku po wprowadzeniu nocnej prohibicji, w godzinach obowiązywania uchwały nastąpił bardzo znaczący spadek liczby interwencji. Łącznie od lipca do grudnia ubiegłego roku odnotowano spadek o 47,25% interwencji Policji oraz spadek o blisko 40% działań Straży Miejskiej, w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, kiedy uchwała nie obowiązywała. Nastąpił też spadek liczby osób nietrzeźwych kierowanych do działu opieki Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie. Ich liczba zmniejszyła się o 9,3 proc. w stosunku do analogicznego okresu w 2022 r. Skutki zmian widoczne były jednak nie tylko w nocy. Służby odnotowały również spadek liczby interwencji w ciągu całego dnia - w przypadku Policji było ich mniej o 28,68%, a w przypadku Straży Miejskiej o 4,54%.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Stare Miasto”

Na obszarze obejmującym historyczne centrum Krakowa obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Stare Miasto”, przyjętego uchwałą nr XII/131/11 Rady Miasta Krakowa z dnia 13 kwietnia 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. nr 255, poz. 2059 z dnia 17 maja 2011 r.).

W odniesieniu do zawartego w interpelacji stwierdzenia „dlaczego skoro plan zagospodarowania przestrzennego obszaru Stare Miasto, zakazuje prowadzenia działalności na drugich piętrach tamtejszych kamienic (...)” informuję, że obowiązujący plan miejscowy dla większości kamienic zlokalizowanych wewnątrz obszaru ograniczonego Plantami, w zakresie sposobu zagospodarowania i warunków zabudowy ustala „możliwość lokalizacji lokali usługowych, na dwóch pierwszych kondygnacjach nadziemnych budynków, a także w kondygnacjach podziemnych, pod warunkiem zapewnienia dostępu do części mieszkalnej (komunikacji wewnętrznej) niezależnego od użytkowania lokali usługowych” (przykładowo: § 55 ust. 3 pkt 5, § 56 ust. 3 pkt 5, § 57 ust. 3 pkt 5, § 58 ust. 3 pkt 5, § 60 ust. 3 pkt 4, § 61 ust. 3 pkt 4, § 63 ust. 3 pkt 5 uchwały i inne).

Na podstawie ustaleń ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Stare Miasto”, zostały wyznaczone następujące tereny:

1) tereny zabudowy usługowej oznaczone symbolem U.1 do U.14 z przeznaczeniem pod:

U.1 – obiekty użyteczności publicznej z zakresu nauki,

U.2 – obiekty użyteczności publicznej z zakresu: kultury, opieki zdrowotnej, administracji i biur;

U.3 – obiekty użyteczności publicznej z zakresu oświaty; obiekty i lokale zamieszkania zbiorowego takie jak: hotele, hostele, pensjonaty;

U.4 – obiekty użyteczności publicznej z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki;

U.5 -obiekty użyteczności publicznej z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki;

U.6 – obiekty użyteczności publicznej z zakresu: szkolnictwa wyższego i nauki, administracji;

U.7 – obiekty użyteczności publicznej z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki;

U.8 – obiekty użyteczności publicznej z zakresu administracji publicznej;

U.9 – obiekty użyteczności publicznej z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki;

U.10 – obiekty użyteczności publicznej z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki;

U.11 – obiekty i lokale zamieszkania zbiorowego, takie jak: hotele, hostele i pensjonaty

U.12 – obiekty i lokale usługowe;

U.13 – obiekty i lokale usługowe

U.14 – obiekty użyteczności publicznej z zakresu administracji publicznej.

2) tereny zabudowy usługowej z zakresu kultury oznaczone symbolem Uk.1 do Uk.8,

3) tereny zabudowy usługowej sakralnej oznaczone symbolem od Uks.1 do Uks.19,

4) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami oznaczone symbolem od MW/U.1 do MW/U.40.

W stosunku do terenów zabudowy usługowej, została co do zasady dopuszczona możliwość lokalizacji innych usług z zastrzeżeniem dostosowania się do zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji drogowych oraz infrastruktury publicznej (§9 ust. 1 pkt 1 uchwały).

W terenach zabudowy usługowej z zakresu kultury obowiązuje również generalna zasada lokalizacji innych usług z zastrzeżeniem §9 ust. 1 uchwały. Ustalenia szczegółowe planu miejscowego doprecyzowują dopuszczalną łączną powierzchnię usług w tych budynkach (§28 ust. 4 pkt 3, §29 ust. 4 pkt 3, § 30 ust. 4 pkt 3, §32 ust. 4 pkt 2, § 33 ust. 4 pkt 3, §34 ust. 4 pkt 3, §35 ust. 3 uchwały).

W terenach zabudowy usługowej sakralnej z przeznaczeniem pod:

- obiekty użyteczności publicznej z zakresu kultu religijnego wraz z towarzyszącą funkcją mieszkalną i administracyjną,
- obiekty klasztorne (dom zakonny)

obowiązuje zasada dopuszczająca możliwość lokalizacji usług z zastrzeżeniem wprowadzonego w §9 ust. 1 pkt 1 uchwały zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także z uwzględnieniem zapisów szczegółowych precyzujących dopuszczalną łączną powierzchnię usług, przy zachowaniu wymogów konserwatorskich obiektów (§37 ust. 4 pkt 4, §38 ust. 4 pkt 2 lit. c, §40 ust. 4 pkt 3, §41 ust. 4 pkt 3, §42 ust. 4 pkt 3, §43 ust. 4 pkt 3, §45 ust. 4 pkt 3 uchwały, §46 ust. 4 pkt 3, §47 ust. 4 pkt 3, §48 ust. 4 pkt 3, §49 ust. 3 w związku z ust. 4 pkt 3 i 4 uchwały, §50 ust. 3 w związku z ust. 4 pkt 3, §51 ust. 3 w związku z ust. 4 pkt 3, §52 ust. 3 w związku z ust. 4 pkt 3, §53 ust. 3 w związku z ust. 4 pkt 3, §54 ust. 1 pkt 2 uchwały).

W terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami oznaczonych symbolami MW/U.1 do MW/U. z przeznaczeniem pod:

- zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z usługami, z zastrzeżeniem §9 ust. 1 pkt 1 uchwały;
- obiekty i lokale zamieszkania zbiorowego, takie jak: hotele, hostele i pensjonaty

obowiązuje generalna zasada dopuszczająca możliwość lokalizacji lokali usługowych, na dwóch pierwszych kondygnacjach nadziemnych budynków, a także w kondygnacjach podziemnych, pod warunkiem zapewnienia dostępu do części mieszkalnej (komunikacji wewnętrznej) niezależnego od użytkowania lokali usługowych (§55 ust. 3 pkt 5, §56 ust. 3 pkt 5, §57 ust. 3 pkt 5, §58 ust. 3 pkt 5, §59 ust. 3 pkt 5, §60 ust. 3 pkt 4, §61 ust. 3 pkt 4, §62 ust. 3 pkt 4, §63 ust. 3 pkt 5, §64 ust. 3 pkt 5, §65 ust. 3 pkt 4, §66 ust. 3 pkt 4, §67 ust. 3 pkt 5, §68 ust. 3 pkt 4, §69 ust. 3 pkt 5, §70 ust. 3 pkt 4, §71 ust. 3 pkt 5, §72 ust. 3 pkt 5, §73 ust. 3 pkt 4, §74 ust. 3 pkt 5, §75 ust. 3 pkt 6, §76 ust. 3 pkt 5, §77 ust. 3 pkt 4, §78 ust. 3 pkt 5, §79 ust. 3 pkt 5, §80 ust. 3 pkt 5, §81 ust. 3 pkt 5, §82 ust. 3 pkt 4, §83 ust. 3 pkt 4, §84 ust. 3 pkt 4, §85 ust. 3 pkt 5, §86 ust. 3 pkt 5, §87 ust. 3 pkt 5, §88 ust. 3 pkt 5, §89 ust. 3 pkt 4, §90 ust. 3 pkt 4, §91 ust. 3 pkt 4, §92 ust. 3 pkt 4, §93 ust. 3 pkt 4, §94 ust. 3 pkt 5 uchwały).

Jednocześnie jednak została dopuszczona „możliwość lokalizacji usług z zakresu: usług hotelarskich, obsługi bankowej, nauki, szkolnictwa wyższego lub kultury łącznie w całej zabudowie należącej do danej posesji” (§55 ust. 3 pkt 6, §56 ust. 3 pkt 6, §57 ust. 3 pkt 6, §58 ust. 3 pkt 6, §59 ust. 3 pkt 6, §60 ust. 3 pkt 5, §61 ust. 3 pkt 5, §62 ust. 3 pkt 5, §63 ust. 3 pkt 6, §64 ust. 3 pkt 6, §65 ust. 3 pkt 5, §66 ust. 3 pkt 5, §67 ust. 3 pkt 6, §68 ust. 3 pkt 5, §69 ust. 3 pkt 6, §70 ust. 3 pkt 5, §71 ust. 3 pkt 6, §72 ust. 3 pkt 6, §73 ust. 3 pkt 5, §74 ust. 3 pkt 6, §75 ust. 3 pkt 7, §76 ust. 3 pkt 6, §77 ust. 3 pkt 5, §78 ust. 3 pkt 6, §79 ust. 3 pkt 6, §80 ust. 3 pkt 6, §81 ust. 3 pkt 6, §82 ust. 3 pkt 5, §83 ust. 3 pkt 5, §84 ust. 3 pkt 5, §85 ust. 3 pkt 6, §86 ust. 3 pkt 6, §87 ust. 3 pkt 6, §88 ust. 3 pkt 6, §89 ust. 3 pkt 5, §90 ust. 3 pkt 5, §91 ust. 3 pkt 5, §92 ust. 3 pkt 5, §93 ust. 3 pkt 5, §94 ust. 3 pkt 6 uchwały).

W związku z powyższym, w terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami zostały na podstawie przepisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Stare Miasto” dopuszczone określone powyżej kategorie usług w całej zabudowie należącej do danej posesji. Pozostałe natomiast kategorie usług zostały dopuszczone na dwóch pierwszych kondygnacjach nadziemnych budynków (przez co rozumie się parter oraz pierwsze piętro), a także w kondygnacjach podziemnych, pod warunkiem zapewnienia dostępu do części mieszkalnej (komunikacji wewnętrznej) niezależnego od użytkowania lokali usługowych.

Informacje na temat zapisów obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Stare Miasto” zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa pod linkiem: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=45241.

Ponadto dla ochrony krajobrazu kulturowego, zabytków oraz historycznego układu urbanistycznego Starego Miasta i Plant Krakowskich wraz ze Wzgórzem Wawelskim i jego otoczeniem, będącym obszarem wpisanym na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego UNESCO oraz do rejestru zabytków, w trosce o należyty wizerunek Miasta, podjęto uchwałę w celu zachowania i kształtowania krajobrazu kulturowego i historycznego charakteru przestrzeni publicznej na tym obszarze. Główne cele utworzenia Parku Kulturowego Stare Miasto:

- zachowanie i ekspozycja krajobrazu historycznego oraz układu urbanistycznego Starego Miasta i Plant Krakowskich wraz ze Wzgórzem Wawelskim i jego otoczeniem,
- ochrona historycznej linii zabudowy, gabarytów i form architektonicznych,
- rewitalizacja centrum Miasta,
- ochrona funkcjonalna i kompozycyjna Plant Krakowskich oraz pozostałej zieleni,
- ochrona osi, ciągów i punktów widokowych,
- ograniczenie nadmiernej komercjalizacji historycznego centrum Miasta poprzez przeciwdziałanie nadmiernej rozbudowie działalności handlowej i usługowej.

Najbardziej zauważalne efekty funkcjonowania Parku Kulturowego, mające wpływ na wizerunek Miasta, ale również komfort życia mieszkańców to m.in.:

- uporządkowanie przestrzeni publicznej i ograniczenie chaosu reklamowego,
- spadek liczby nośników reklamowych,
- uregulowanie kwestii reklam wielkopowierzchniowych na rusztowaniach budowlanych,
- uporządkowanie kwestii wystawiania towarów w pasach drogowych ulic,
- uporządkowanie zasad prezentowania twórczości przez artystów ulicznych,
- ograniczenia ruchu pojazdów, w szczególności elektrycznych pojazdów wolnobieżnych typu melex,
- ograniczenie emisji do przestrzeni publicznej różnego rodzaju projekcji, światła i dźwięków,
- ograniczenie ilości imprez odbywających się w ścisłym centrum Krakowa.

Należy podkreślić, że utworzenie parku kulturowego to narzędzie ochrony zabytków, służące ochronie krajobrazu kulturowego. Przepisy możliwe do wprowadzenia na terenie parków kulturowych ograniczone są delegacją ustawową.

Służby mundurowe

Teren ścisłego centrum Krakowa jest objęty szczególnym nadzorem organów ścigania i porządku publicznego. W rejonie tym znajdują się najważniejsze urzędy, instytucje i atrakcje turystyczne. W obszar ten kierowane są patrole Straży Miejskiej, jak i Policji. Wsparciem dla służb są kamery monitoringu wizyjnego. Na obszarze Dzielnicy I Stare Miasto znajdują się 94 punkty kamerowe, w których zainstalowano łącznie 108 kamer.

Wspomaganiem bezpieczeństwa jest również lokalizacja siedziby pomocniczej Komisariatu I Policji w Rynku Głównym gdzie pełnią służbę zarówno policjanci, jak i strażnicy miejscy.

Straż Miejska Miasta Krakowa została powołana, na mocy przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o *strażach gminnych* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1763), do ochrony porządku i spokoju w miejscach publicznych na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Wykonując swoje ustawowe zadania strażnicy reagują na popełniane wykroczenia określone m.in. w ustawie z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń* (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119 ze zm.) oraz innych ustawach i w aktach prawa miejscowego.

W ramach posiadanych sił i środków, funkcjonariusze podczas pełnienia codziennej służby w terenie reagują na przypadki niestosowania się do obowiązujących przepisów prawa dotyczących szeroko rozumianej czystości i porządku. W razie wystąpienia jakichkolwiek

nieprawidłowości niezwłocznie podejmują stosowne działania oraz konsekwentnie stosują środki przewidziane prawem.

W okresie od 1 stycznia do 2 lipca 2024 r. na terenie Starego Miasta strażnicy ujawnili łącznie 8584 wykroczenia dotyczące m.in. zakłócania porządku i spokoju publicznego, zaśmiecania miejsc publicznych, spożywania alkoholu w miejscach zabronionych i innych. W wyniku tych działań 5419 sprawców wykroczeń ukarano mandatami karnymi, 2811 osób pouczono, a w 354 przypadkach wszczęto czynności wyjaśniające zmierzające do skierowania wniosku o ukaranie do sądu.

W analogicznym okresie Dyżurny Oddziału I Śródmieście Straży Miejskiej Miasta Krakowa przyjął 7210 interwencji dotyczących wspomnianych powyżej wykroczeń.

W razie wystąpienia jakichkolwiek nieprawidłowości strażnicy miejscy niezwłocznie podejmują stosowne działania oraz konsekwentnie stosują środki przewidziane prawem. Sytuacje, o których pisze Pani Radna, jakoby strażnicy sugerowali mieszkańcom, aby się wyprowadzili, uważam za niedopuszczalne i poleciłem kadrze kierowniczej, aby zwróciła uwagę strażnikom podczas odpraw do służby by takie sytuacje nie miały miejsca. Z uwagi na brak danych identyfikujących strażnika przekazującego informacje, o których mowa w interpelacji, nie było możliwości jego upomnienia. Równocześnie Straż Miejska wystąpiła pisemnie do Pani Radnej o podanie danych umożliwiających zidentyfikowanie strażnika.

Urząd Miasta Krakowa aktywnie wspomaga Policję w ograniczaniu przestępczości i wzmacnianiu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Krakowa oraz turystów odwiedzających Miasto, m.in. poprzez współfinansowanie zakupu pojazdów, niezbędnego sprzętu, a także finansowanie służb ponadnormatywnych oraz staży adaptacyjnych policjantów odbywających praktykę w służbie prewencyjnej, po przeszkoleniu w ośrodkach szkolenia Policji. Jednak Policja jako organ państwowy nie podlega w żaden sposób Gminie Miejskiej Kraków.

Od początku 2024 r., do końca czerwca bieżącego roku, policjanci Komendy Miejskiej Policji w Krakowie zrealizowali 148 płatnych służb na terenie Starego Miasta. W 2023 r. poczucie bezpieczeństwa mieszkańców Krakowa znacząco wzrosło, co potwierdzają wyniki ankiety. Aż 86,8% ankietowanych uważa, że Kraków jest bezpiecznym Miastem, co stanowi wzrost w porównaniu do 2022 r. kiedy to 78,2% respondentów wyrażało podobne odczucia.

Współpraca Krakowa z innymi miastami

Kraków, jako jedno z najbardziej rozpoznawalnych miejsc turystycznych w Polsce, aktywnie współpracuje z innymi europejskimi miastami, które również mierzą się z wyzwaniami nadmiernej turystyki. Miasto regularnie uczestniczy w konferencjach i warsztatach organizowanych przez europejskie sieci miast, takie jak Organizacja Miast Dziedzictwa Światowego (OWHC), Kongres Stowarzyszeń ICCA czy CityDNA. Bierze również udział w międzynarodowych projektach współfinansowanych przez Unię Europejską, które mają na celu rozwijanie i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie zrównoważonej turystyki. Przykładem takich programów jest: URBACT, Interreg czy Europejska Inicjatywa Miejska (EUI).

Współpraca Krakowa z europejskimi miastami, takimi jak m.in. Dubrownik, Wenecja i Amsterdam, odgrywa kluczową rolę w rozwijaniu inicjatyw mających na celu zarządzanie ruchem turystycznym oraz poprawę jakości życia mieszkańców. Dwa kluczowe projekty, Respect Kraków i City Helpers, stanowią bardzo dobry przykład adaptacji najlepszych praktyk i rozwiązań z innych metropolii, które skutecznie radzą sobie z wyzwaniami związanymi z turystyką. Doświadczenia i wymiana wiedzy między miastami, poszerzyła perspektywę Krakowa na temat zagadnień związanych z turystyką w miastach historycznych, a także przygotowała do wyzwań związanych z odbudową zrównoważonej turystyki po pandemii COVID-19.

Dzięki inspiracji z innych miast, doświadczeń z poprzednich edycji oraz wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, Kraków wprowadził szereg zmian do programu City Helpers, takich jak wydłużenie ich czasu pracy do godziny 1 w nocy oraz dostosowanie liczby patroli do sezonowego wzrostu ruchu turystycznego, co ma na celu lepsze zaspokojenie potrzeb mieszkańców i turystów.

Instytucja Nocnego Burmistrza funkcjonuje w wielu miastach europejskich i na świecie, takich jak np. Amsterdam, Tuluza czy Londyn. Nocni Burmistrzowie pełnią rolę menedżerów odpowiedzialnych za działalność nocną miasta, mając na celu poprawę relacji między przedsiębiorcami tworzącymi ofertę nocną miasta, mieszkańcami oraz administracją publiczną. Współpraca oraz doświadczenia miast posiadających Nocnego Burmistrza, takich jak Amsterdam, Tuluza czy Londyn, pozwoliły na powołanie tej funkcji również w Krakowie.

Opłata turystyczna

W 2017 r. Związek Miast Polskich, z inicjatywy Krakowa, przekazał projekt nowelizacji ustawy o podatkach i opłatach lokalnych do organów rządowych, proponując wprowadzenie opłaty turystycznej. W Urzędzie Miasta Krakowa została przygotowana propozycja, wraz z uzasadnieniem, nowelizacji ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. *o podatkach i opłatach lokalnych* (Dz. U. z 2023 poz. 70 ze zm.) wraz z ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. *o dochodach jednostek samorządu terytorialnego* (Dz. U. z 2024 r. poz. 356 ze zm.). Projekt znowelizowanych przepisów został przesłany 8 września 2017 r. do Związku Miast Polskich, który przekazał ją do Ministerstwa Finansów - ze względu na wymóg sporządzenia analizy pod względem zgodności z prawem i ich wpływu na finanse samorządów, oraz do Prezydenta RP.

Propozycje prawne przygotowane w UMK nie wymagały wydania dodatkowych aktów normatywnych, za wyjątkiem uchwał rad gmin, które podjęłyby decyzję o wprowadzeniu opłaty turystycznej - taka nazwa opłaty wprowadzona została do projektu regulacji. Projekt ustawy nie wymagał przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu. Propozycje zmian były zgodne z obowiązującym prawem Unii Europejskiej. We wszelkich dyskusjach branżowych (radiowych, telewizyjnych), wywiadach, spotkaniach i konferencjach związanych z życiem miast, przedstawiciele Urzędu Miasta Krakowa oraz Związku Miast Polskich informowali o przygotowanych rozwiązaniach, jednocześnie postulując konieczność wprowadzenia przepisów umożliwiających pobieranie 100% przychodu z opłaty turystycznej wyłącznie przez gminę.

Nadmieniam, że decyzje dotyczące wprowadzenia ustawy umożliwiającej pobór opłaty pobytovej/turystycznej należą do organów rządowych i wprowadzenie nowej daniny, w tym wypadku opłaty/podatku turystycznego, wymaga inicjatywy ustawodawczej. Brak bezpośredniej możliwości oddziaływania na proces ustawodawczy nie wyklucza jednak możliwości oddziaływania pośredniego, choćby przez organizacje zrzeszające samorządy terytorialne, takie jak Związek Miast Polskich, Unię Metropolii Polskich. Kwestia opłaty turystycznej jest przedmiotem prac Ministerstwa Sportu i Turystyki. Jest także poruszana przez ekspertów działających przy Ministrze Sportu i Turystyki i Radę Polskiej Organizacji Turystycznej.

Turystyczny najem krótkoterminowy

Prezydent Miasta Krakowa, na podstawie art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1944), prowadzi ewidencję obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków (obiektów innych niż: hotele, motele, pensjonaty, kempingi (campingi), domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe lub schroniska). Obowiązek wpisu do przedmiotowej ewidencji wynika z art. 39 ww. ustawy, tj. przedsiębiorca przed rozpoczęciem świadczenia usług

hotelarskich w obiekcie obowiązany jest zgłosić ten obiekt do przedmiotowej ewidencji. Obecne przepisy prawa krajowego - oprócz obowiązków ewidencyjnych - nie dają samorządom żadnych możliwości regulacji tego zjawiska. Platformy rezerwacyjne zamieszczając oferty nie mają obowiązku współpracy z miastami, w których znajdują się oferowane noclegi. Ponieważ działają one transgranicznie, koniecznym stało się wypracowanie regulacji na poziomie całej Unii Europejskiej, a następnie ich implementacja do prawa krajowego.

Mając zatem na uwadze konieczność unormowania zjawiska turystycznego najmu krótkoterminowego w celu m.in. ochrony zasobów mieszkaniowych, Kraków włączył się w prace Sojuszu Miast Europejskich, który zrzesza takie miasta europejskie m.in. Amsterdam, Berlin, Barcelonę, Paryż, Wiedeń itd. Celem Sojuszu jest wprowadzenie wspólnych, europejskich przepisów, które doprowadzą do pełnej legalizacji, a także pomogą samorządom regulować - w zależności od potrzeb, skalę tego zjawiska.

Miasta działające w Sojuszu doceniają rolę turystyki i nie są jej przeciwnie, co niejednokrotnie podkreślano we wspólnie wydawanych oświadczeniach i w korespondencji kierowanej do instytucji europejskich. Współpraca miast w ramach Sojuszu zaowocowała m.in. tym, że 29 lutego 2024 r. Parlament Europejski przyjął rozporządzenie w sprawie *gromadzenia i udostępniania danych dotyczących usług krótkoterminowego najmu*. Przyjęte rozporządzenie otwiera drogę państwom członkowskim do przygotowania regulacji krajowych. Państwa członkowskie mają dwa lata na przygotowanie przepisów, które powinny ułatwić identyfikację gospodarzy działających w sektorze najmu krótkoterminowego oraz dotyczących obowiązujących zasad. Wprowadzony zostanie m.in. niepowtarzalny numer rejestracyjny, który zamieszczany będzie w ofercie najmu - w ramach obowiązków rejestracyjnych. W Krakowie numer rejestracyjny nadawany jest już dla lokali zgłoszonych do wspomnianej powyżej ewidencji. Platformy internetowe będą musiały nie tylko zamieszczać numery rejestracyjne przy ofercie, ale także losowo weryfikować, czy gospodarze tych lokali dokonują niezbędnej rejestracji i umieszczają prawidłowe numery. Samorządy natomiast będą mogły „zawiesić” numery rejestracyjne i zwrócić się do platform o usunięcie z ich stron ofert niespełniających wymogów. Platformy internetowe będą również zobowiązane udostępniać samorządom dane dotyczące gospodarzy obiektów, a także np. liczbę wynajętych noclegów czy też liczbę gości. Przewidywane są również sankcje za nieprzestrzeganie przez gospodarzy obiektów obowiązków wynikających z nowych regulacji. Pozyskiwane od platform rezerwacyjnych dane statystyczne, w formie zagregowanej, będą stanowić wkład w statystyki dotyczące turystyki i opracowywane przez Eurostat. Utworzone w ten sposób bazy danych będą mogły wspierać rozwój innowacyjnych usług związanych z turystyką. Nowe przepisy przyczynią się do stworzenia bardziej zrównoważonego ekosystemu turystycznego i będą wspierać jego transformację cyfrową.

W 2021 r. Kraków oddał do użytku pierwszą w Polsce internetową, aplikację pn. „Krakowskie Obiekty Noclegowe” (ekon.um.krakow.pl). Służy ona przede wszystkim do ewidencjonowania obiektów i ułatwia wyszukiwanie obiektów noclegowych zgłoszonych do ewidencji prowadzonej przez Prezydenta Miasta Krakowa. Ze względu na swoją funkcjonalność daje ona również pogląd na rozmieszczenie obiektów noclegowych na terenie Miasta. Każdy zgłoszony obiekt noclegowy otrzymuje numer rejestracyjny.

Zaangażowanie Krakowa w prace Sojuszu Miast Europejskich zmierzające do wypracowania ogólnoeuropejskich regulacji prawnych odnoszących się do najmu krótkoterminowego, a następnie ich implementacja do przepisów krajowych, wymaga wspólnych działań wszystkich jego uczestników. Celem współpracy jest regulacja tego zjawiska, uwzględniająca interesy mieszkańców Krakowa, przedsiębiorców i turystów. Ścieżka realizacji tego celu została zawarta w głównym dokumencie strategicznym dotyczącym turystyki, tj. w „Polityce zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028”.

Turystyka ma swój znaczący wkład w gospodarkę Krakowa widoczny w przychodach generowanych przez gości odwiedzających Miasto, w udziale procentowym w PKB, w liczbie miejsc pracy, a także w procesie budowania marki Krakowa. Miasto postuluje uczestnictwo w procesie legislacyjnym w zakresie krajowych i międzynarodowych przepisów regulujących turystyczny najem krótkoterminowy, a także przepisów związanych z zarządzaniem przestrzenią.

z up. PREZYDENTA MIASTA

Stanisław Mazur
Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa

Otrzymują:

1. Adresat
2. Wydział ds. Turystyki
3. Wydział Spraw Administracyjnych
4. Straż Miejska Miasta Krakowa
5. Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego
6. Wydział Planowania Przestrzennego
7. Wydział Podatków i Opłat
8. Komenda Miejska Policji w Krakowie
9. Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego
10. Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji
11. Biuletyn Informacji Publicznej
12. aa

